

UKA16/136 & 137

13. oktober 2016

Sara Olsvig

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til EM 2017 at fremlægge et forslag om ændring af Inatsisartutloven om den kommunale styrelse, med henblik på indførelse af regler, der som udgangspunkt afskærer en borgmester fra at have anden beskæftigelse eller drive virksomhed ved siden af sit borgmesterhverv.

(Medlem af Inatsisartut Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til i EM 2017 at fremlægge en redegørelse om rammer og principper for eventuel opfølgende omstrukturering efter kommunesammenlægningerne.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Hvis vi kikker mod syd, mod øst og mod nord så ser vi på forhold som bør rettes op efter kommunesammenlægningerne.

Efter kommunesammenlægningerne er opgaverne vokset for de enkelte kommuner, også for borgmestere, som nu har fået lønforhøjelser er opgaverne blevet tungere, ligesom kommunalbestyrelsesmedlemmers opgaver er blevet mere spredt og også blevet flere.

Selvfølgelig skal vi vurdere om serviceringen af borgerne i de nuværende 4 kommuner er blevet ført tilfredsstillende.

Derfor har Inuit Ataqatigiit efter kommunesammenlægningerne fremlagt et beslutningsforslag om at Naalakkersuisut skal fremlægge en redegørelse om rammer og principper.

Inuit Ataqatigiits forslag om vurderinger bliver indstillet til forkastelse af Naalakkersuisut. Forslaget bliver indstillet til forkastelse, selv om enhver kan se og føle, at når man rejser rundt i kommunerne, er der mange forhold der trænger til vurderinger. Vi håber at partierne vil være lydhøre over for borgernes klager og har øje for at man bør finde en forsvarlig procedure.

For ansvaret ligger hos os. Den centralistiske arbejdsgang i sydkommunen har dårlige følgevirkninger for borgerne, i nordkommunen er der kun koncentreret indsats for bestemte byer, hvilket har negative følgevirkninger for de resterende syv byer og mange bygder. Selv i midtkommunen hvor der ellers kun er 2 byer samt få bygder er der nogle borgere der klager over at de er blevet glemt.

Vi har nogle forhold i hele landet som trænger til at blive rettet op.

Det er nødvendigt at vi ser på en samlet vurdering for hele landet. For borgerne udtrykker klager over deres behandling. Og vi folkevalgte politikere der arbejder for hele landet under et, skal reagere over for sådanne udmeldinger.

Hvis ikke vi ser på landet under et, så starter vi en procedure der ikke kan styres.

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Naalakkersuisut har nu fremlagt et forslag om kun at handle i en kommune. Inuit Ataqatigiit respekterer kommunalbestyrelsen i Qaasuitsup Kommunias beslutning. Borgerne har stemt ved en folkeafstemning, ja - men man ved, at den planlægning der er sket op til afstemningen har været mangelfuld, og dette understreges af, at det kun var lidt over halvdelen af befolkningen som deltog i afstemningen.

Vi tager den klare udmelding om, at Qaasuitsup Kommunia er alt for stor som en vigtig melding. Vi skal bruge denne oplysning i forbindelse med en evaluering der gælder for hele landet, og benytte dette i en generel handling der gælder for hele landet.

Vi stiller ikke spørgsmålstegn ved, at der skal ske forandringer.

Men den procedure som man har valgt at forfølge politisk, vil medføre at man stiller sig i en position, hvor man kan miste kontrollen.

Når så den næste kommune beslutter sig for, at nu vil den deles, skal vi så som landspolitikere blot følge dette ønske, uden at komme med en helhedsvurdering der medtager resten af landet? Hvornår vil tilpasningerne slutte være tilendebragt? Hvornår kommer den tid, hvor kommunerne trygt kan udvikle erhvervsområdet, det sociale område, skoleområdet, dagsinstitutionsområdet samt andre forhold? Man kan sige at der på mange sagsområder er sket forbedringer. Desuagtet er der en kommune, som måske i de seneste par år har benyttet sine ressourcer på at arbejde for en opdeling af kommunen og har nedprioriteret fornævnte opgaver.

Hvordan borgerservicen har været og hvilken service vi tænker på herfra skal nøje overvejes.

Formanden for Naalakkersuisut må komme med en klar udmelding om hvilken politisk arbejdsgang man ønsker sig. Har man en klar ledelse af landet eller beslutter man sig i blinde fra sag til sag? Kommunernes sammensætning er af yderste vigtighed i udviklingen. Udbygning af det kommunale selvstyre var ellers intentionen, for netop denne vej var ellers en del af vejen til at borgerne får større indflydelse.

Inuit Ataqatigiits forslag handler om at man efter kommunesammenlægningerne skal foretage en samlet vurdering af disse sammenlægninger, således at vi sammen kan fremkomme med fremadrettede og langtidsholdbare løsninger.

Det er vigtigt at man træffer en beslutning om hvordan kommunerne skal være sammensatte. Det er vigtigt at man drøfter hvilke vilkår nærdemokratiet skal have. Det er vigtigt at vi ikke formindsker kommunernes samlede opgaver, men vi kommer med gennemtænkte løsninger om hvordan borgere gennem deres kommune får større indflydelse på deres eget liv samt ønsker desangående.

Alle disse forhold bliver ikke opfyldt ved blot at dele en enkelt kommune.

Inuit Ataqatigiit håber at vores forslag vil blive mødt med forståelse. Vi skal jo evaluere alle kommunerne. I hele landet peger borgerne på konkrete løsningsforslag. Ikke kun i en enkelt kommune.

Det anden forslag som her tages op til førstebehandling i dag er, et forslag om, at

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

borgmestrene ikke skal drive anden virksomhed udover deres hverv som borgmester.

Her prioriterer vi og lægger vægt på, at borgerne bliver serviceret i tilfredsstillende omfang.

Vi har rejst meget her i landet og vi hører tit borgernes udmeldinger om, at de aldrig ser deres borgmester. Vi kan ikke se bort fra, at udover at nærdemokratiet er svækket er der mange borgere de føler at de bliver svigtet af deres borgmester.

Inuit Ataqatigiit føler, at tiden nu er kommet til at vurdere hvordan de kommunale folkevalgtes hverv og pligter skal være.

Hvis vi sammen skal løse opgaverne i forbindelse med kommunesammenlægningerne, så skal vi forstå hvilket ansvar vi her sidder med.

Vi skal arbejde for borgerne, personlige interesser skal ikke prioriteres. Så klart kan de siges.

Vi har med glæde fulgt med i, hvilke initiativer man har taget i forhold til nærdemokratiet hos Kommuneqarfik Sermersooq. Man har ikke taget beslutningskompetence væk fra bygdebestyrelserne, men derimod har man givet dem midler og myndigheder. Vi mener man bør bane vej for at indføre dette lovgivningsmæssigt for hele landet. Ligeledes bør man indføre et lovgivningsmæssigt krav om at lokaludvalg skal indføres i hele landet.

Her ligger borgernes eget ønske om medbestemmelse også centralt. Vi tror på, at hvis borgerne har mulighed for at kunne mødes med deres valgte politikere og har mulighed for at kunne afholde direkte samtaler med disse, så vil deres vilje til at deltage også være stærkere.

Man kan ikke spare på demokratiet. Dette arbejde må vi tage alvorligt her i salen og lave løsninger der sigter på helhedsorienterede løsninger. Vi har altså en opgave at løse.

Vi stiller store krav til Naalakkersuisut samt partierne til, at vi skal se på hele landet og stille krav til os selv om, at borgerservicen skal være på et højt niveau.

Lad os henvise vore forslag til nøje undersøgelse i udvalg, hvor vi ikke stiller os selv i front, men hvor vi sætter borgerne i centrum.

Qujanaq.